

ΚΥΤΤΑΡΟΓΡΑΦΙΕΣ

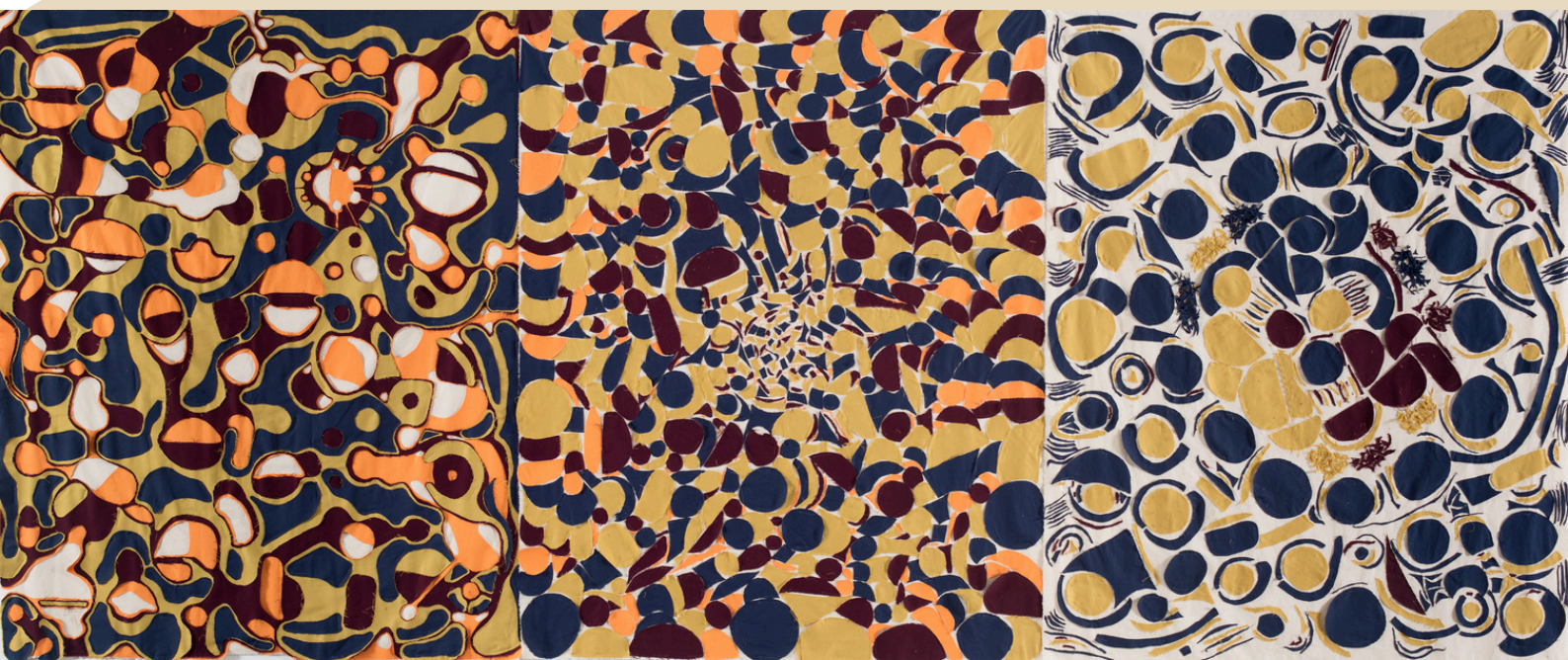
Ποιήματα και πεζά
απ' το Εργαστήριο δημιουργικής ανάγνωσης
και γραφής

ΤΟ ΚΟΧΥΛΙ

πάνω σε τρία έργα της *Ιάνθης Αγγελίου*γλου

Δεκέμβριος 2025

ΚΥΤΤΑΡΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ποιήματα και πεζά
απ' το Εργαστήριο δημιουργικής ανάγνωσης
και γραφής

ΤΟ ΚΟΧΥΛΙ

πάνω σε τρία έργα της Ιάνθης Αγγελίου

Απ' το Αναλόγιο των Κυτταρογραφιών
στο Κατάλυμα της Γαλλίας (Ρόδος) στις 1/11/2025

Έκδοση:
Εργαστήριο δημιουργικής ανάγνωσης
και γραφής
ΤΟ ΚΟΧΥΛΙ ©

Εικαστικά έργα:
Ιάνθη Αγγελίου ©

ISBN 978-618-87928-1-4

Δεκέμβριος 2025

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα κείμενα της συλλογής αυτής γεννήθηκαν μέσα από τη δημιουργική συνομιλία της γραφής με την εικαστική ύλη τριών έργων, από την Έκθεση “Αναζήτηση Θησαυρών”.

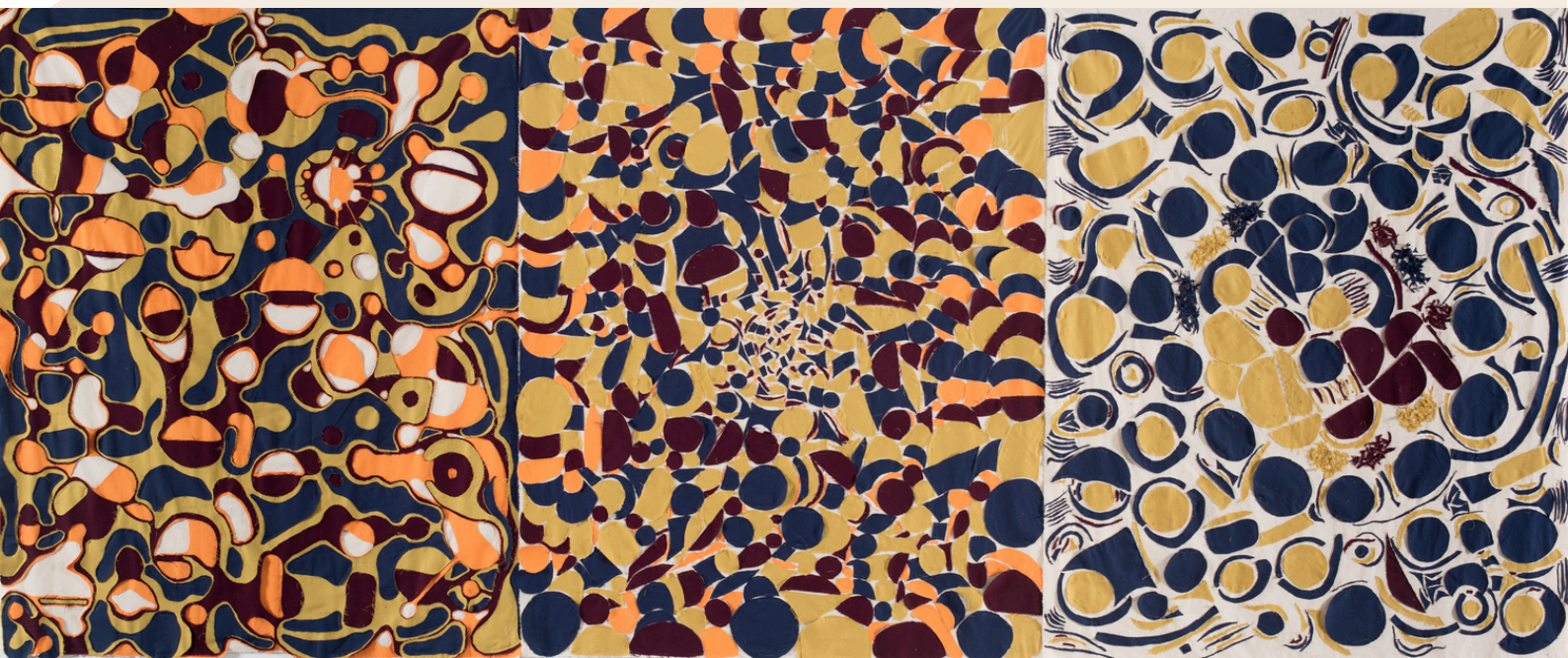
Το Εργαστήριο Δημιουργικής Ανάγνωσης και Γραφής *Το Κοχύλι* στάθηκε απέναντι στα έργα της Ιάννης Αγγελίου, όπως κανείς στέκεται απέναντι σε ζωντανό οργανισμό: αφουγκραζόμενο τις εσωτερικές του ροές, τα κύτταρα, τα δονούμενα ίχνη του χρόνου.

Κάθε κείμενο είναι μια μικρή υπαρξιακή καταγραφή· μια αφήγηση που αναπνέει μέσα στα χρώματα, στη σιωπή, στο φως.

Ανάμεσα στα χρώματα και τις λέξεις, διαμορφώνεται ένας κοινός τόπος — η *κυτταροφωλιά του βλέμματος* — όπου ο χρόνος, η ύλη και το συναίσθημα αποκτούν κοινή, διαλογική μορφή.

Πάνος Δρακόπουλος

Υπεύθυνος Εργαστηρίου δημιουργικής ανάγνωσης και γραφής
ΤΟ ΚΟΧΥΛΙ

1. Έργο Α': Ιάννη Αγγελίογλου, *Σύνολο I / Συμβάν I, II, III* (2017)
2. Έφη Ζάχου - *Το ζην*
3. Ιωάννα Παπαϊωάννου - *Ταξίδι*
4. Κέλλυ Ευθυμιάδου - *Τρεις στιγμής πλάνης*
5. Πάνος Δρακόπουλος - *Η κυτταροφωλιά του Αχιλλέα*
6. Αναστασία Ζέππου - *Κύτταρα*
7. Έργο Β': Ιάννη Αγγελίογλου, *Ύδατα* (2023)
8. Δημήτρης Λαδικός - *Η σημειωτική του εαυτού*
9. Ευαγγελία Παυλούς - *Το φως*
10. Έφη Γιαννιού - *Ύδατα*
11. Ελένη Κυρμουζούδη - *Συνειδητότητα*
12. Σοφία Κιοκίνη - *Λάμψεις φωτός*
13. Έργο Γ': Ιάννη Αγγελίογλου, *Σύνολο II / Συμβάν I, II, III* (2017)
14. Δέσποινα Αρβανιτάκη - *Σύνθεση νο. 1997*

ΈΡΓΟ Α΄

*Σύνολο I / Συμβάν I, II, III (2017),
τρίπτυχο, υφάσματα ραμμένα σε караβόπανο, 1,24×3,05 μ.*

ΤΟ ΖΗΝ

*Η ύπαρξή μου ανέκαθεν στα χρώματα της γης.
Ναι, στις ζωής τα χρώματα, που περικλείει το
εμείς, το δάκρυ και το γέλιο...*

*Και κύκλους έκανε η ζήση μου, χωρίς να λείψει
ούτε στιγμή το δύσκολο του πόνου, το εμπόδιο, η
ματαίωση.*

*Κι αν αναρωτηθείς πόσες έζησα ζωές, τρεις θα
σου πω!*

Γεμάτες όλες.

*Με μια περίσσεια πινελιά αισιοδοξίας στο
ξεκίνημα, την απόλυτη εμπλοκή των όλων στην
πορεία και στο «τώρα» μου εγώ πρωταγωνίστρια
κι ας κυκλώνομαι από τα φορτικά σκοιάδια...*

Έφη Ζάχου

ΤΑΞΙΔΙ

Ο χρόνος καταλυτικός και ακατάληπτος
βιαστικός, μας συνθλίβει σε κομμάτια.

«Στάσου!» Δεν ακούει...

Σπασμένες εικόνες, ξεθωριασμένα συναισθήματα.
Ο χρόνος, ο χρόνος, το πέρασμα, τα περά(σ)ματα,
«Πώς περνάς;», «Θα περάσει κι αυτό»,
«Περασμένα, ξεχασμένα», «Εύχομαι περαστικά!».

Ο χρόνος ξεσπά όλη του τη σκληρότητα
στα ανήμπορα πλάσματα.

Κι αν είσαι καλός και σοφός, δε θα τον φοβηθείς.

Θα τον αφήσεις να κάνει τη δουλειά του.

Θα περάσεις κι εσύ μαζί του.

Το θέμα είναι ΠΟΥ;

Ιωάννα Παπανικολάου

ΤΡΕΙΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΠΛΑΝΗΣ

Ζαλίζομαι.

Χρώματα. Βλέπω χρώματα.

Σκούρα. Πολύ σκούρα. Που είμαι;

Κάνω να απλώσω το χέρι μου. Δεν το βλέπω.

Κύκλοι. Γραμμές. Που είναι το χέρι μου;

Θέλω να σηκωθώ.

Ζαλίζομαι. Που είναι το πάνω; Που είναι το κάτω;

Στροβιλίζομαι.

Δεν βλέπω. Έχασα τα χρώματα.

*Σκούρο κόκκινο, πράσινο, αποχρώσεις χωρίς
ζωντάνια. Μαύρο.*

Έχασα τα χρώματα.

Νιώθω κάτι στο στήθος- στο σημείο της καρδιάς.

Δεν ξέρω τι. Δεν ξέρω αν με πονάει ή αν με
χαϊδεύει νοσταλγικά.

Τρία πλάνα.

Στο δεύτερο κάποιος έρχεται.

Ένα σύνολο κυτιάρων- που είναι η ψυχή του;
Θέλω να φωνάξω. Δεν λέω τίποτα.

Τρίτη ματιά. Ζαλίζομαι ακόμη.

Εκείνος με βλέπει που ζαλίζομαι;

Γιατί δεν με βοηθάς;

Κάνω να ανοίξω τα μάτια. Η εικόνα πάει να
καθαρίσει.

Βυθίζομαι στο κενό.

Κέλλυ Ευθυμιάδου

Η ΚΥΤΤΑΡΟΦΩΛΙΑ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑ

*«Κάτω απ' τη θεϊκή μου πανοπλία
την ντελικάτη αρματωσιά,
τα υφάσματα
και τα καλύτερα δέρματα του κάμπου:
–απ' την περικεφαλαία
μέχρι τα σκληρόδετα σανδάλια–
κολυμπάει μες στο αίμα μου
κείνη η κυτταροφωλιά
που έχει την πηγή της
στην γυμνή μου φτέρνα».*

Πάνος Δρακόπουλος

Η ΣΗΜΕΙΩΤΙΚΗ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ

Μια άμορφη μάζα ο «εαυτός» πριν τον τοκετό. Η ψυχή, κομμάτια, περιμένει να της δώσουν σώμα οι επιλογές του καθενός.

Αυτές σκιαγραφούν το περίγραμμα του «εαυτού». Και τότε, να που παίρνει μορφή και υπόσταση.

Πυρήνας του, ο χαρακτήρας μας, και γύρω του όλες οι αποφάσεις σχηματίζουν ένα μωσαϊκό –ξεχωριστό κάθε φορά–, εικαστικό έργο με τίτλο: “Ποιος είμαι;”

Η εξέλιξη, ωστόσο, οδηγεί στην κοινή μοίρα· τα πάντα απομακρύνονται, μικραίνουν, όταν στη μέση μπαίνει ο θάνατος.

Και τότε, ο εαυτός μας γίνεται ιδέα.

Δημήτρης Λαδικός

ΚΥΤΤΑΡΑ

θωρώντας τό συμβάν *Ι*
της *Ι*άννης Αγγελίολου
από την έκθεσή της

Πιτσιλιές, σταλαγματιές καφέ, σταχτιές, μαύρο τοῦ πηχτοῦ αἵματος πού
ξέμεινε καιρό κι ἀπό πορφυρό κατάντησε μαύρο.

Σχήματα σάν φασολάκια μαυρομάτικα. Κι ἄλλα μακρουλά,
γραμμώσεις, ἀγκῦλες, κυτταρικές προσομοιώσεις. Κι ὅλα αὐτά σέ μιὰ
συναρμογή λεπτεπίλεπτη τοποθετοῦνται ἀπό τήν Καλλιάνθη σέ τεντόπανα
στό χρώμα τοῦ ἄσπρου σοβά. Ἀλλοτε πάλι ἐκών, ἄκων ἡ ζωγράφος
κατασκευάζει μικρές συστοιχίες. Κυριαρχοῦν οἱ μικρομέγαλοι ἢ
μικροσκοπικοί κύκλοι καί οἱ καμπῦλες. Σέ κάποια σημεία, θαρρεῖς πώς
βλέπεις ἕναν ἥλιο μέ ἀκτῖνες ἀπό ποικίλα σχήματα ὑφασμάτων. Ἡ μορφή
του, ὡστόσο, εἶναι ἕνας ἥλιος σέ σχῆμα ἄγριας γάτας.

Παράξενος ψυχισμός. Τί θέλει νά μᾶς ὑποδηλώσει ἡ εἰκαστικός Ἰάνθη
Ἀγγελίολου; Εἶναι ἡ ψυχὴ της; Τά συναισθήματά της: Ενός κλαυσίγελου;
Μιᾶς χαρμολύπης; Τό ὑπαρξιακό χάος κάθε ἀνθρώπου; Ὁ φρικτός
σύγχρονος κόσμος μας;

Ρέει ὅλη ἡ σύνθεσή της καί συνοψίζεται σέ ἕνα κέντρο πού ἴσως
ἀποτυπώνει ἕνα σῶμα ἀμφίφυλο, ἀνθρώπινο κορμί ἀποτελούμενο ἀπό
μικροσκοπικούς κύκλους (ἄσπρους, μαύρους καί καφέ) καί γραμμές πού
διαγράφουν καί ὀρίζουν μιὰ ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ κατ'ἐμέ.

Μεταμοντέρνο ἔργο ἐκτεθειμένο σέ ἕνα νησί στήν ἄκρη τῆς Μεσογείου.

Ἀναστασία Ἰω. Ζέππου

ΈΡΓΟ Β΄

Ύδατα (2023),

τελάρo με υφάσματα ραμμένα σε καραβόπανο, 70×90 εκ

ΤΟ ΦΩΣ

10 το πρωί και βρίσκομαι στη θάλασσα. Μια βαθιά φωνή μέσα μου με οδήγησε εδώ. Κάθισα στο σχεδόν ανύπαρκτο κύμα.

Βλέπω το νερό της καθαρίο. Τα βότσαλα και τα κοχύλια να συνυπάρχουν αρμονικά. Οι πέτρες λαμπυρίζουν απ' τις ακτίνες του ζωοδότη ήλιου που τις αγγίζει. Έμοιαζαν με χρυσό παρέα με άλλους πολύτιμους λίθους. Ο ελαφρύς αέρας βοηθάει στο χρωματικό παιχνίδι.

Ωωω! Βλέπω να σχηματίζεται και το άπειρο!
Πόσο όμορφα είναι!

Νιώθω ν' αναδύεται από μέσα μου φως!

Ναι! Μπορώ να πάρω αυτή τη δύναμή και να αντιμετωπίσω ό,τι με βασανίζει.

Τελικά δεν έχασα τη ψυχή μου.

Δε θα συνεχίσω στη δίνη που έχω πέσει.

Καλά έκανα και υπάκουσα στη φωνή και ήρθα.

Υπάρχει μέλλον και το φως αυτό θα νικήσει τα σκοτάδια μου.

Υπόσχομαι πως έτσι θα συνεχίσω.

Ευχαριστώ σάς θάλασσα, βότσαλα και κοχύλια!

Ευγγελία Παυλούς

ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΤΗΤΑ

Αφέθηκα στην επιφάνεια του νερού
Κι ένιωσα την βελούδινη υφή του
Οι μνήμες των κυττάρων μας
Ο πυρήνας της ύπαρξής μας

Βάδισα στον χρόνο με υγρές πατούσες
Κι έσπασα την κλεψύδρα
Εκείνη στροβιλίστηκε και έγινε πυξίδα
Γεύσου απ' το μαύρο κουτάλι γλυκιά ζωή
Κι ας κλαίει ο μονόφθαλμος κλόουν
Δίπλα του γελάει μια καρδιά

Κυρμουζούδη Ελένη

ΥΔΑΤΑ

Ρέοντα όνειρα πάλλονται
σε λαβύρινθους αρχέγονων μορφών.

Πότε εκκωφαντικά και πότε υπόκωφα
δημιουργούν ακανόνιστους πυρήνες αισθήσεων
στο άπειρο
υδάτινο σύμπαν.

Έφη Γιαννιού

ΛΑΜΨΕΙΣ ΦΩΤΟΣ

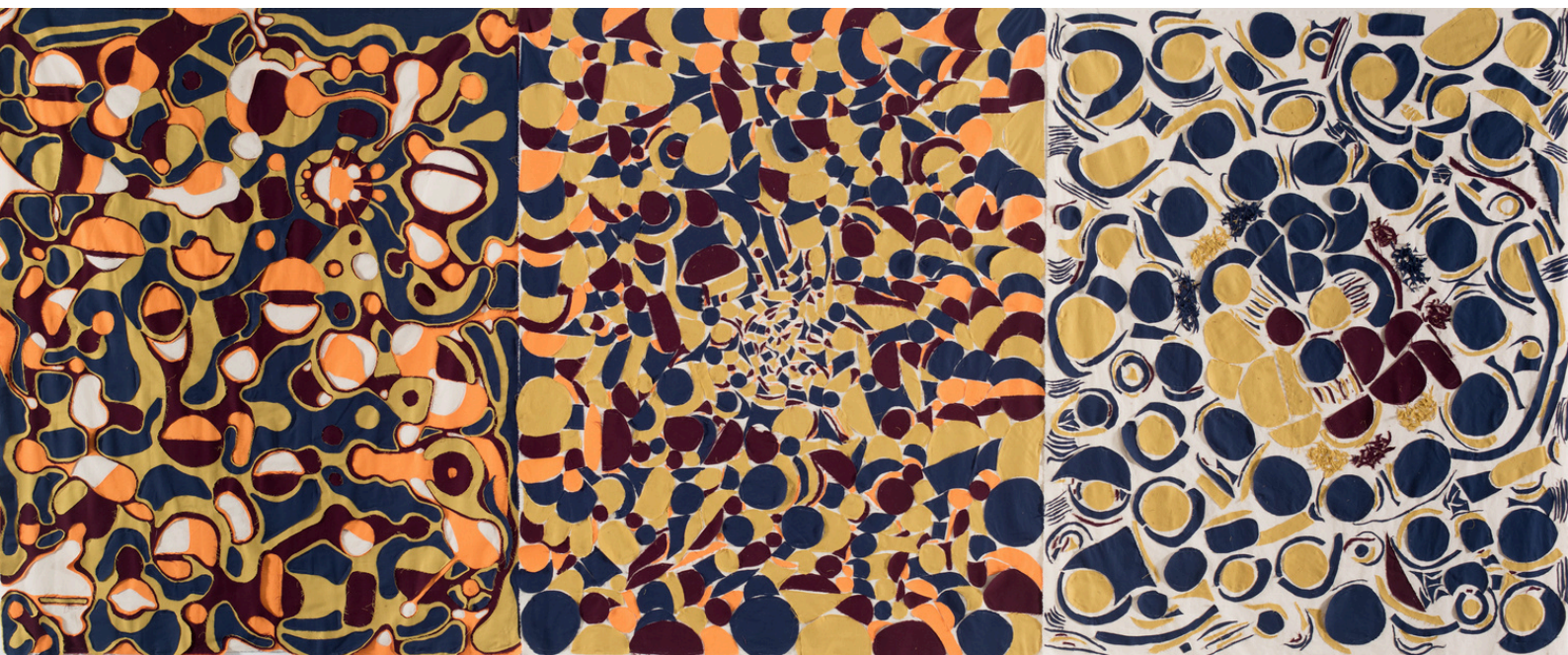
Λάμψη φωτός ακούμπησε
τα ύδατα της λίμνης.
Αέρας φύσηξε και κούνησε
τ' απάνεμα νερά.

Γέμισε η Λίμνη χρώματα,
κόκκινο, κίτρινο, λευκό.
Χιλιάδες σχήματα μικρά,
χορεύουν μαγικά.

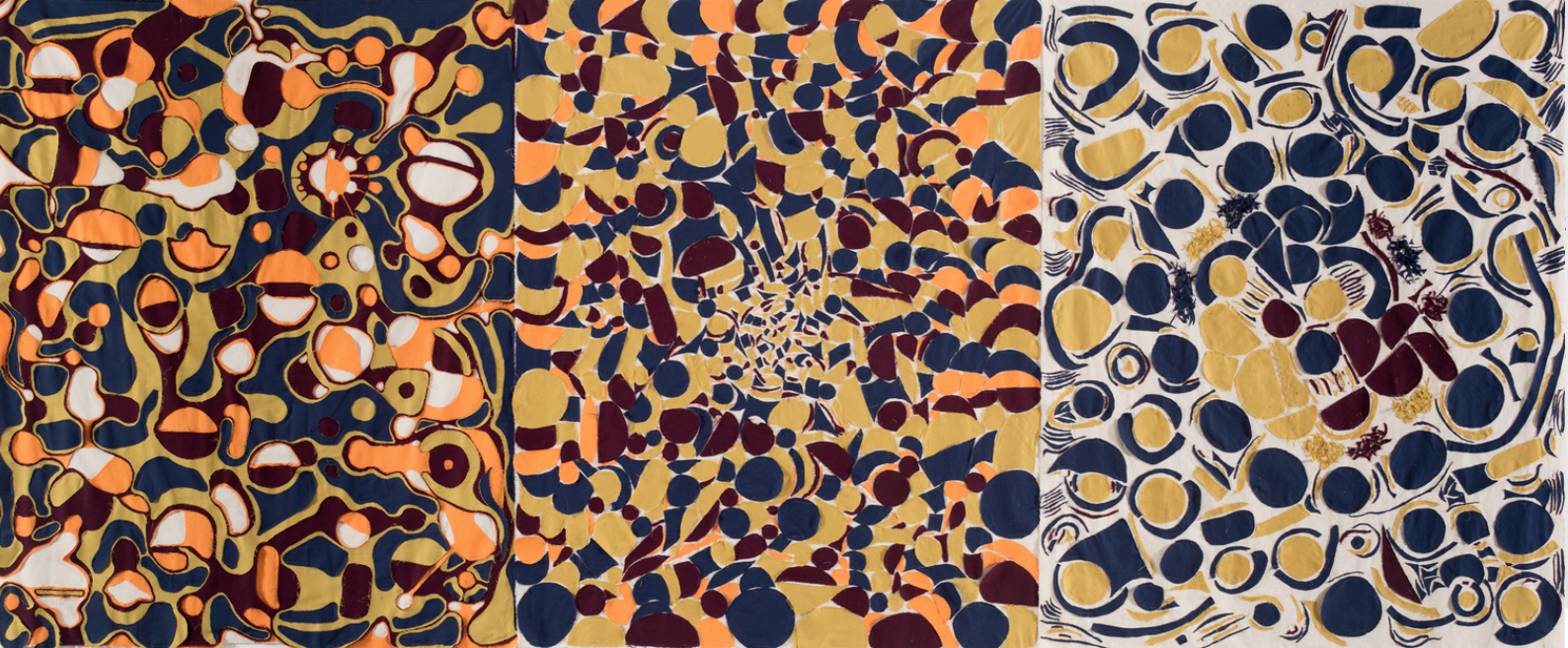
Μα πόσο όμορφος φαντάζει πια,
της φύσης ο καμβάς!

Σοφία Κισκίνη

ΈΡΓΟ Γ΄

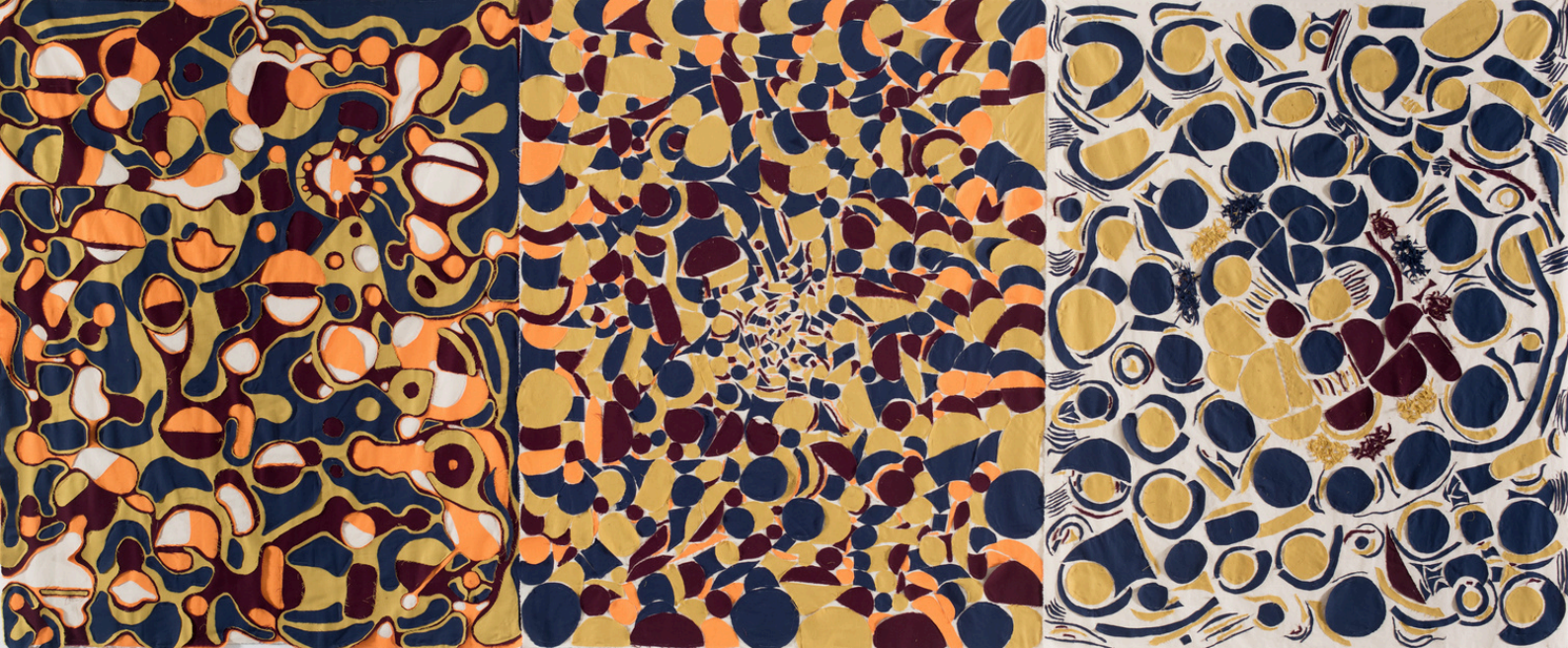
*Σύνολο II / Συμβάν I, II, III (2017),
τρίπτυχο, υφάσματα ραμμένα σε караβόπανο, 1,31×3,15 μ.*

ΣΥΝΘΕΣΗ

No. 1997

- Κάνε μια βουτιά και πες μου τί βλέπεις.
- Θραύσματα, σκέψεις, κύτταρα σε κύτταρα, λέξεις που σπάνε σε συλλαβές, στην άκρη του ρεαλισμού.
- Πιο μέσα; Πιο βαθιά;
- Κλείνω τα μάτια. Μια απέραντη χοάνη με σέρνει στα κύτταρα τα πρωταρχικά.
- Και;
- Καράβια-μνήμες-κρίκοι ανεβαίνουν στον ουρανό. Κοιτάω το χρώμα που καίει - τα μάτια του ήλιου. Και μετά βουτάω ξανά στο κενό.
- Και πας; Πού;
- Φύλλα σέρνονται σαν τις αλυσίδες τις πιο βαριές. Ακούω ένα τραγούδι του Σένμπεργκ. Τρέμω. Χαϊδεύω φόβους και μετά σκορπίζω το ξεραμένο αίμα πίσω στον αέρα.

Φεύγω μακριά.

Ανοίγω τα μάτια και περπατάω.

Μια κουρτίνα ανοιγοκλείνει.

Κρυφοκοιτάω.

Ενίοτε τη σκίζω

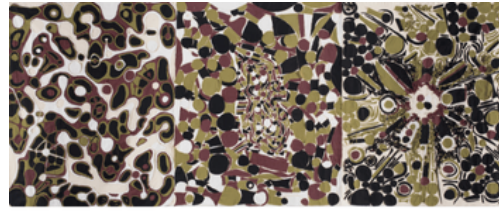
και βλέπω καθαρά.

Όλος ο κόσμος

ζανασιήνεται μπροστά μου.

Φτιάχνω το τραγούδι μου.

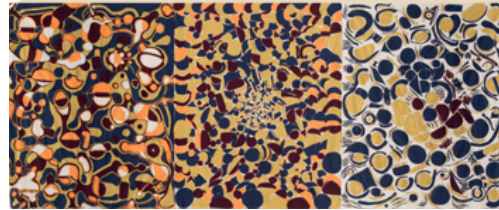
Δέσποινα Αρβανιτάκη

ΚΥΤΤΑΡΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ποιήματα και πεζά
απ' το Εργαστήριο δημιουργικής ανάγνωσης
και γραφής
ΤΟ ΚΟΧΥΛΙ
πάνω σε τρία έργα της Ιάνθης Αγγελίου

Δεκέμβριος 2025

Το Λεύκωμα ΚΥΤΤΑΡΟΓΡΑΦΙΕΣ
σχεδιάστηκε απ' τον Πάνο Δρακόπουλο
τον Δεκέμβριο του 2025

ISBN 978-618-87928-1-4

Δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά
στην Έκθεση “Αναζήτηση Θησαυρών” της Ιάνθης Αγγελίου
που πραγματοποιήθηκε σε επιμέλεια της Πόλυσ Χατζημάρκου
στο Κατάλυμα της Γαλλίας στις 16/10-1/11/2025.

*Είναι αφιερωμένο σ' εκείνη
και στα παιδιά μας.*

Συγγραφική Ομάδα

Έφη Ζάχου, Ιωάννα Παπανικολάου, Κέλλυ Ευθυμιάδου
Πάνος Δρακόπουλος, Δημήτρης Λαδικός, Αναστασία Ζέππου
Ευαγγελία Παυλούς, Ελένη Κυρμουζούδη, Έφη Γιαννιού
Σοφία Κισκίνη, Δέσποινα Αρβανιτάκη

*«Η μεγαλύτερη τιμή για ένα έργο τέχνης δεν είναι να το βλέπουμε,
αλλά να μαθαίνουμε να βλέπουμε μέσα από αυτό.»*

John Ruskin

